དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

TIBETAN NEWS

Regd. No. HPTIB/2017/74104

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༨ རབ་གནས་ལྕགས་གླང་ལོ། | བོད་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༥ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། | 17th March 2021

ལོ་ ༥ ཨང་། ༡༡ | བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག | Vol. 5 Issue 11 Price Rs. 1

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སོག་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་ཚན་རིག་དང་ནང་ཆོས་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།

༄༅། །སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སོག་པོའི་དད་ལྡན་མི་མང་གིས་ཇི་ལྟར་སྟོན་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་སྩལ་ཐོབ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་དྲ་ལམ་བརྒྱུད་སོག་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་ཚན་རིག་དང་ནང་ཆོས་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། ང་ཚོས་ཆེན་པོ་དོར་གྱི་ཡུལ་ཟེར་གྱི་རེད། རང་དབང་ལྡན་པའི་ལྷོ་སོག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁལ་མྱུག་དང་བྲུར་ཡ་ཏི་སོགས་སོག་རིགས་གང་ཙམ་ཁྲིན་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་སྔ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་སོག་གཉིས་ནང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་རེད། ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མར་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངའི་བསྟན་པ་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་ཡོང་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེར་ང་ཚོས་གོ་བ་ལེན་སྟངས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་བོད་དང་བོད་ཀྱི་བྱང་སོག་པོ་རེད། ཅེས་བཤད་རྒྱུན་ཡོད། གང་ལྟར་ཆེན་པོ་དོར་གྱི་མི་རིགས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་དང་། དེ་ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ནས་དར་བ་དང་བོད་སོག་གཉིས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཐུགས་སློན་གནང་ནས། དྲིན་ཇི་བཞིན་འཁྱུར་བར་མ་ནུས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་སྣང་བ་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །མགོན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། །དུས་ནམ་ཡང་བརྩོན་པ་བགྱིད་པར་སྨོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་ཡང་སྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་རེད། དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཕྱུག་བཏབ་ནས་གཙང་ཁུལ་ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་གསོ་བོར་མཛད། དེ་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོར་ཞལ་མཇལ་གནང་བ་རེད། གང་ལྟར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་བཙུགས་ནས་མངའ་དྭགས་རྒྱལ་གསུམ་ཟེར་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་རེད། བོད་སྟོ་ཁ་རྒྱུད་དང་དྭགས་པོའི་ཕྱོགས་སུ་འང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་མཆོག་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་སྦྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་མཛད་པ་དེ་ལྟར་རེད། དེར་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་ཡང་སོག་ཡུལ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ངོས་ཀྱང་སོག་ཡུལ་དུ་ཐེངས་ཁ་ཤས་སླེབས་ཡོད། ཁྱོད་རང་ཚོ་དངོས་གནས་ཆོས་ལ་དད་པ་ད་ལམ་པ་རེད། བར་སྐབས་གསར་བརྗེ་ལངས་ནས་ཕལ་ཆེར་གྲ་པ་འབུམ་གཅིག་ཙམ་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་རྒྱུ་འདུག ངོས་རང་སོག་ཡུལ་དུ་སླེབས་པའི་སྐབས་སུ་སོག་པོ་ཚོས་དད་པ་ད་ཅང་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་དོ་སྣང་བྱུང་། དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་ཁྲིའི་སྣང་དུ་ངོས་རང་བསྡད་ནས་ཁོ་ཚོས་མཇལ་འདོན་དུས་མཁན་པོས་མཆོད་པའི་ཁོ་ཚོ་ཚང་མས་མིག་ཆུ་གཏོང་གི་འདུག ངོས་རང་ཡང་བར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་བསམ་བློ་འཁོར་ཡོང་དུས་སེམས་སྐྱོ་པོ་བྱུང་བ་དང་མིག་ཆུ་འཁོར་སོང་། གང་ལྟར་བོད་སོག་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འདིར་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་སྐབས་སུའང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམ་པ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཧྲིལ་པོ་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོའི་དྲི་བར་བཀའ་ལན་སྩལ་ཡོད་པ་བཅས། །

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་པ་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།

༄༅། །སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ རེས་གཟའ་ཟླ་བ་ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཏ་ས་གངས་ཅན་སྐྱིད་གཤོངས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཁང་དུ་དབུ་འཛུགས་གནང་སོང་།

སྐབས་དེར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་དོན། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མགོན་སྐྱབས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྒོ་གསུམ་གུས་ཕྱག་སྔོན་དུ་ཕུལ་བའི་ཐོག་ནས་དེ་རིང་འདིར་གྲོས་ཚོགས་སུ་ཕེབས་པའི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་དབུས་དཔལ་ལྡན་བཀའ་བློན་རྣམ་པ། དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་དབུས་ཕྱག་སྲིལ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་བཅས་པའི་ཞིང་སྐྱོ་པའི་ངང་ཕེབས་ཐུབ་པར་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།དེ་རིང་གི་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལས་རིམ་སྐྱངས་ཇེ་ཧྲེས་དྲན་གྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར། གཙོ་བོ་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ནང་ནམ་རྒྱུན་གྱི་དུས་ཡིན་ནའང་སྔོན་རྩིས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༡–༢༠༢༢ ལོའི་སྔོན་རྩིས་གཏན་འབེབས་ཞུ་རྒྱུ་རེད། དེ་མིན་དེ་རིང་གི་གྲོགས་སུ་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ཡོད། བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ཐོག་བགྲོ་གླེང་གནང་རྒྱུ་རེད། གཞན་ཡང་མང་ཚོགས་རྩིས་ཁྲ་ཚོགས་ཆུང་གི་སྙན་ཐོ་སྙན་སྒྲོན་གནང་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཐོག་བགྲོ་གླེང་གནང་རྒྱུ། དེ་མིན་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་དང་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར། དྲི་བ་དྲིས་ལན་བཅས་ལས་རིམ་དངོས་སུ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཡིན། ལོ་འཁོར་མོ་གཅིག་གི་ནང་རྒྱ་ནག་ཕྱུ་དབ་ནས་མཆེད་པའི་ནད་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཚང་མར་སྐྱ་ངལ་ད་ཅང་བྱུང་བའི་གནས་བབ་དེ་འདྲ་ཆགས་པ་རེད། ད་རེས་སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་དེ་རིང་ཚོགས་བཅར་གནང་མཁན་ཚང་མར་ཏོག་དབྱིབས་ཀྱི་ནད་རྟགས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བཅར་པ་འདི་ཚོགས་གསོ་སྦྲེལ་པོ་དང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ནི་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་མཁན་ཡིན་སྐབས། ད་ཅང་བློ་བདེ་པོ་བྱུང་། དེའི་སྔོན་ལ་དེ་རིང་གནས་སྟངས་ག་འདྲ་ཆགས་ཡོང་སྙམ་པའི་སེམས་འཚབ་ད་ཅང་ཡོད། ལྷག་པར་ད་ལྟའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་ཛ་དྲག་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་བབ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ང་ཚོའི་ཁྲིམས་མཆོས་པན་ཐུབ་མངའ་སྡེའི་ནང་འཕེལ་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་འདུག དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་འདི་ཉིན་གྲངས་བཅོ་ལྔ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་འཚོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དང་མེད་ངེས་པ་མི་འདུག འོན་ཀྱང་གནས་སྟངས་གཟིགས་རྒྱུ་རེད། ཉིན་གྲངས་བཅོ་ལྔ་དེ་ཡང་ལས་རིམ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་ཉིན་གྲངས་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་དགོས་མེད། དེའི་སྟོན་ལ་གྲོལ་བཏང་གཏོང་བ་ཡིན་ནའང་མི་ཆོག་པ་གང་ཡང་མེད། ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།ད་ལྟའི་ཆར་སྲིད་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྡུའི་ལས་རིམ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་སྔོན་གནས་བབ་དང་བསྟུན་ན་ད་རེས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་འོས་བསྡུ་འདི་བཀྲ་མ་ཤིས་པ་མ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་ཕྲ་ལ་ཕྲན་བུ་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཚོ་ལ་མི་དགོས་པ་འདི་བྱུང་མ་སོང་སྐམ་པའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་། ད་ཆ་དངོས་གཞིའི་འོས་བསྡུ་སླེབ་ལ་ཉེ་བ་ཆགས་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྡིངས་ཆ་འདིའི་བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལབ་རྒྱུ་གླེང་རྒྱུ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་རྒྱུ་ང་ཚོ་ཚང་མར་འགན་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཀའ་མོལ་གནང་སྐབས་ཚིག་མཐོ་དམན་ཕྲན་བུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལབ་རྒྱུ་གླེང་རྒྱུ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་བློ་ཕམ་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཅེས་གསུངས་བཤད་གནང་བ་དང་། ཆབས་ཅིག་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཚབ་དང་། ལས་རིམ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་བསྐོ་གཞག་གནང་། །

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

ཁ་ན་ཌའི་སྙིང་ཞེན་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་དབུ་ཁྲིད་མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ཅེས་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མིའི་རང་དབང་སྒེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ པའི་ཉིན་མོར་ཁ་ན་ཌའི་ཕྱོགས་འགལ་སྙིང་ཞེན་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཨེ་རིན་ཨོ་ཊོལ་ (Erin O’Toole) མཆོག་གིས་བསྒྲགས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། དེ་རིང་ནི་བོད་མིའི་རང་དབང་སྒེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ རེད། དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདིར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གཞུང་ལ་རང་དབང་སྒེར་ལངས་ཀྱིས་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་དེ་དྲན་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་དཔའ་བོ་དམའ་མོ་ཚོས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་སྐད་རང་སྲོག་བློས་བཏང་གནང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གསོས་ཁོང་ཚོའི་ནང་མི་ཡོངས་ལ་ངས་གུས་འདུད་དང་གསོལ་བ་སྨོན་ལམ་འདེབས་རྒྱུ་ཡིན། སྙིང་ཞེན་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངས་ཆོས་དད་རང་དབང་ཧ་ཅང་གཅེས་ཆེར་འཛིན་གྱི་ཡོད།

ང་ཚོ་ངེས་པར་གཉའ་གནོན་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་དཀའ་ངལ་མྱོང་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་ཡང་དགོས། སྙིང་ཞེན་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་བོད་མི་དང་། ཡི་ཀུ། ཕ་ལུང་སྒོམ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་དྲག་གནོན་བྱེད་བཞིན་པ་མཚམས་འཛོག་དང་། དེ་བཞིན་ཡུ་གུར་མི་རིགས་རྩ་གཏོར་དུ་གཏོང་བཞིན་པ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གནང་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྙིང་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཁ་ནཌའི་ངོས་ནས་ངེས་པར་ཆོས་དད་རང་དབང་ཆེད་དུ་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་ལང་དགོས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་སྙིང་ཞེན་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་གཞུང་འཛིན་ཡིན་པའི་སྐབས་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ལས་ཁུངས་ཤིག་བཙུགས་ཡོད། ལས་ཁུངས་དེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཁ་ནཌའི་བཟོད་བསྲན་དང་སྣ་མང་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། བོད་མི་ཆོས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། དྲང་བདེན་བཅས་ཐོབ་ཐབས་སུ་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༦༢ རིང་གཞན་ལ་ཞང་སེམས་མེད་པར་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་རྩོད་གནང་ཡོད། འདི་ནི་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་དཔང་རྟགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ།།

ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷོའི་གྲོང་སྡེ་སྤྱི་ཁྲབ་པ་རྣམས་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞེས་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་གནང་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས་བསྒྲིངས་པ།

༄༅། །བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བོད་མིར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་མཚོན་ཆེད་དུ་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་སེནྟ་པོལ་དང་། ཀོ་ལུམ་བྷི་ཡ་ཧ་ཨི་ཊས། ནོར་ཐམ་ཊོན། མི་ནི་པོ་ལི་སི། སེནྟ་ལུ་ཨི་སི་པཀ་བཅས་གྲོང་ཁྱེར་ལྷོའི་གྲོང་སྡེ་སྤྱི་ཁྲབ་པ་རྣམས་ནས་ལོ་ལྟར་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞེས་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བསྒྲིངས་འདུག །

ཅེག་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐེངས་དང་པོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་གནང་སྐེ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།

༄༅། །ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཁང་ཐོག་ཏུ་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐེངས་དང་པོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་གནང་སྐེ་བོད་རང་དབང་སྒེར་ལངས་བྱུས་ནས་མི་ལོ་ ༦༢ འཁོར་བའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ (Miloš Vyštrčil) མཆོག་དང་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ས་པ་རག་ (Prague) ནང་གི་ (Valdštejn Palace) ཁང་ཐོག་ཏུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུ་ཐག་གཅོད་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ས་གནས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༨ ཐོག་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཞོན་སྐུ་ཞབས་ (Jiri Ruzicka) མཆོག་གིས་ཅེག་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ (Premysl Rabas) མཆོག་དང་། གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ (Marek Hilser Petr) མཆོག སྐུ་ཞབས་ (Štěpánek) མཆོག དེ་བཞིན་ཅེག་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ལྕམ་སྐུ་ (Katerina Bursik Jacques) ལགས་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་འོག་མི་མང་འདུ་འཛོམས་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡོད། ཉིན་དེར་ཅེག་གྲོས་ཚོགས་གོང་མས་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་གནང་བའི་ནང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ལས་རིམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་བྱེད་པ་ནི་ལོ་

ངོ་ ༦༢ གོང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་དམག་གཉོན་འཐོག་བོད་རང་དབང་སྒེར་ལངས་ནང་རྒྱུན་ལམ་དུ་ཤོར་བའི་འདས་པོ་རྣམས་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

དེ་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ (Miloš Vyštrčil) མཆོག་གིས་གསུང་དོན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་དང་དེ་འདྲ་བའི་ལས་རིམ་སྙེ་ཁྲིད་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་མིན། རང་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ནི་བོད་མི་ཚོར་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ གོང་ནས་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ (Petr Pithart) མཆོག་གི་སྣེ་ཁྲིད་འོག་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པ་བཀའ་ཁྲབ་བཏང་ཡོད་སྐོར་དྲན་སྐུལ་ཡང་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཞོན་ (Jiří Růžička) མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོར་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་ཐོག་གསུང་དོན། དེ་རིང་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་ཏོག་ཙམ་སྤྱད་དེ་འཛམ་གླིང་གི་ཁ་ཕན་ལས་ཟུར་དུ་ལྷག་པ། རི་བོ་མང་པོའི་རྒྱང་ཐག་ཡོད་པའི་ཞུམ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ཆུང་དེས་རང་དབང་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་གཅིག་པུའི་ཆེད་འཐབ་རྩོད་མི་བྱེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་འཐབ་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐོག་བསམ་གཞིག་བྱེད་དགོས་སྐོར་སོགས་གསུངས།

དེ་བཞིན་ཅེག་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ (Přemysl Rabas) མཆོག་གིས་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་དང་རང་དབང་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེངྒེ་མཆོག་གིས་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ལས་འགུལ་དེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ་གསུང་དོན། ངས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མས་ད་ལན་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ལས་འགུལ་དེ་ལྟ་བུ་སྤེལ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཁང་ཐོག་ཏུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཐེངས་དང་པོ་སྒྲེང་འཛུགས་གནང་བ་དེས་ལོ་ངོ་ ༦༢ རིང་རང་དབང་ཆེད་ཆེ་སྲོག་ཤོར་བའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཆེ་བསྟོད་དང་དྲན་གསོ་ཞུས་ཡོད། བོད་ཀྱིས་གཙོས་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་བདེ་དང་དྲང་བདེན་ཁྲུབ་གདལ་འགྲོ་ཆེད་རྒྱལ་དར་དེ་ལྷབ་ལྷབ་གཡོ་བར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

སྲུད་སི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་ཅེག་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན། དེ་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། ཅེག་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དང་ལྷག་པར་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ (Katerina Bursik Jacques) ལགས་ཀྱིས་ད་ལན་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ལས་འགུལ་སྙེ་ཁྲིད་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། ཐེངས་འདིའི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེས་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་བད་ལན་ནུས་ལྡན་ཞིག་བཏང་ཡོད་སྐོར་དང་། བད་ལན་དེས་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་མནར་གཅོད་མྱོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་རེ་བ་དང་། གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ། སྟོབས་ཤུགས་སོགས་སྦྱིན་ཡོད་སྐོར་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

བོད་མིའི་རང་དབང་སྒེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྐབས་སྦྲར་སེལ་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་དར་མར་ཕྱུང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་བོད་མིའི་རང་དབང་སྒེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྐབས་སྦྲར་སེལ་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་དར་མར་ཕྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་སྦྲར་སེལ་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་རྣམས་ནས་སྦྲར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཤིའུ་མན་ (Schuman) ནང་ཡོད་པའི་ཡུ་རོབ་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ དེ་བཞིན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་མི་ཀུ་ལ་སི་པེག་ས་ (Mr. Mikulas Peksa Czech) མཆོག་དང་། སྤྲེལ་ཇམ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་སེ་མོལ་ཁོ་ཀོ་ལ་ཊི་ (Mr Samuel Cogolati) མཆོག སྦྲར་སེལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་བཅས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། སྐུ་ཞབས་པེག་ས་མཆོག་གིས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་བར་ཕེབས་མཁན་རྣམས་ལ་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་པ་མ་ཟད། བོད་དོན་ལ་ཐུར་ལྷག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་དགོས་པ་དང་། ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བོད་དོན་སླད་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པར་ཐབས་ལམ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པའི་སྐོར་གཙོ་འདོན་གནང་ཡོད། ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་གསར་པ་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་སྐུ་ཞབས་པེག་ས་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་གྲོགས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོའི་འགན་འཁུར་གནང་བཞིན་ཡོད། དེ་རྗེས་སྐུ་ཞབས་ཁོ་ཀོ་ལ་ཊི་མཆོག་གིས་བོད་དོན་ཆེད་རྒྱབ་སྐྱོར་སྨྲ་མཐུད་གནང་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ནི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་པས་ས་ཆ་གང་དུ་བརྩི་མེད་ཇོག་རོལ་བཏང་ན་དེ་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་སྤྲེལ་ཇམ་གཞུང་ནས་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་མཆོག་གི་མ་འོངས་ཡང་སྲིད་ཐད་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ནི་བོད་མི་ནང་པ་ཡོངས་ལ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་སུ་གང་ལ་མེད་པའི་ལངས་ཕྱོགས་འཛིན་དགོས་པའི་ཐད་འབད་བརྩོན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ ༡༡ དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་གློད་བཀྲོལ་ཡོང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། དེ་རྗེས་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་ཞབས་པེག་ས་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ། དེ་སྔ་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་ཕག་ལེབ་ཧ་བེལ་ (Vaclav Havel) མཆོག་གིས་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐུ་མགྲོན་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་སྐོར་དང་། ཁོང་ཚོས་ཨུ་རུ་སུའི་དབང་སྒྱུར་འོག་འཐབ་རྩོད་གནང་སྟེ་མཐར་རང་དབང་བཙན་ཐོབ་པ་ནི་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཚོན་ན་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། ཨ་རི་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་གི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཁྲིམས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་དོན་སྲིད་

བྱུས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཡུ་རོབ་སྲིད་བྱུས་ངེས་སྟོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཕིན་སེན་ཊེ་མེ་ཊེན་ (Mr. Vincent Metten) ལགས་དང་སྤྲེལ་ཇམ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཕུར་བུ་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ་དང་། གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོ་ནི་སྤྲེལ་ཇམ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་། ཕྲུང་ཏ། སྤྲེལ་ཇམ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་བཅས་མཉམ་རུབ་ཐོག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། མཉམ་ཞུགས་པ་ཡོངས་ནས་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་པའི་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཀྱི་སྔོན་འགོག་སྒྲིག་གཞི་ཁག་ལ་བརྩི་སྲུང་ནན་པོ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། ཉེན་རྟོག་པས་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་ནང་མི་གྲངས་ ༡༠༠ ལྷག་མཉམ་ཞུགས་མི་ཆོག་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ དང་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོའི་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ད་ས་གངས་སྐྱིད་སྲིད་སྐྱོང་ཚོགས་ཁང་དུ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ནས་མ་གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་རྒྱ་དམར་བཙན་འཛུལ་པར་ཞི་རྙོལ་ཆེད་རང་དབང་སྒྲིར་ལངས་བྱས་པའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ དང་། རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཉིན་མོའི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་མཛད་སྒོར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་དང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འགན་འཛིན་རྣམ་པ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་ཆུང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ལས་སྣེ། དེ་བཞིན་དྲུང་གཞོན་ཡན་གྱི་སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་མཛད་སྒོ་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་གླུ་ཕྱུལ་གྲུབ་མཚམས་བོད་དང་བོད་མིའི་རྩ་དོན་ཆེད་གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བློས་གཏོང་གནང་བའི་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། སྐུ་ངན་གྱུས་འདུད་སྙད་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་རིང་ཞུས་གྲུབ་བསྟུན་བོད་ཀྱི་བློས་གར་ཚོགས་པས་རྫ་རོལ་དང་བཅས་གསུམ་བཅུའི་དྲན་གླུ་དང་མི་མང་ལངས་གླུ་བཏང་རྗེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།དེ་ནས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེངྒེ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། སྲིད་སྐྱོང་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསུང་འཕྲིན་བོད་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་རྒྱ་བརྒྱད་གཟིགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་གློག་མི་དགོས་པར་སྐྱེང་བསྟུས་ཤིག་ཞུ་ན་བསམ་སོང་། ད་ལམ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐོག་མི་མང་ལངས་གླུ་བཏང་ཡོད། བཀའ་ཤག་ནང་བཀའ་བསྒྱུར་བྱུང་སྐེ་གནད་འགག་ཅིག་མཐོང་ཡོད། གང་ལ་ཞེ་ན། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གྲངས་ལོར་བོད་ལུང་པ་ཤོར་བའི་སྐབས་དང་མ་ཤོར་བའི་གོང་། ཤོར་ཟིན་པའི་རྗེས་མི་ཐོག་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དང་། ༸གོང་ས་མཆོག་ལ་དད་གུས་དང་བརྩི་བཀུར། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཇི་ལྟར་དྲག་གནོན་གདུག་རྩུབ་བཏང་བ་དང་ད་ལྟའང་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པའི་ན་ཚ་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྐོར་ཐད་ང་ཚོའི་དྲན་གསོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།མི་མང་ལངས་གླུ་བཏང་བའི་སྐབས་ཚིག་ནང་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད། ཡོངས་ཤོག་ཅེས་ཟེར་ཡོང་དུས། གདོང་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར། དད་གུས། བརྩི་བཀུར། རྡོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་བྱ་ཡུལ་སུ་ཡིན་པ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད། ད་ཆ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་སར་མི་བྱེད་པར་ནང་ཁུལ་རྩོད་གླེང་བྱེད་ཀྱི་འདུག གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་སར་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས། ད་ལམ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ལུང་པ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བོད་མིར་གདུག་རྩུབ་མནར་གཅོད་བཏང་ནས་ལོ་ངོ་ ༦༢ འགྲོ་གི་ཡོད། ད་དུང་ཡང་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག མི་རིགས་བཅས་ཀྱི་ཆེད་ལས་འགུལ་སྣ་མང་སྤེལ་གྱི་ཡོད།རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ད་ལྟའང་བཙོན་ཁང་ནང་དྲང་རིག་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་བཏང་ནས་བོད་མི་བཙོན་པ་མང་དག་བཀྲོངས་ཡོད། དེ་རིགས་ང་ཚོས་དེ་རིང་དུས་ཉིན་དྲན་དགོས་རྒྱུ་ད་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན་ཐོག་འཁོད་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༣ པའི་ནང་༸གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ལ་གློས་གར་གཟིགས་འབྱུལ་ཞུ་རྒྱུའི་གཡོ་བྱུས་འོག་ནས་འཛིན་བཟུང་བཙན་འཁྲིད་བྱེད་འཆར་ཡོད་པའི་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ནས་ནོར་གླིང་ལྷུགས་རིའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་སྐད་སྒྲ་ཁེངས་ཤིང་ཟང་ཟིང་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་ཕྱིར་ལོག་དགོས། བོད་ནི་བོད་མིའི་ཡིན། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐད་འབོད་གནང་སྟེ། ༸གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ལ་ཐེབས་རྒྱུ་འགོག་ཐབས་སུ་ཞི་བའི་སྒྲིར་ལངས་གནང་ཡོད།

དེ་ནས་ཉི་མ་འགྲོ་རིམ་བཞིན་གནས་ཚུལ་ཛ་དྲག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ། ཕྱི་ཚེས་ ༡༦ ཉིན་རྒྱ་མིས་ཕོ་བྲང་ལ་མེ་སྒྱོགས་རྒྱག་གྲབས་ཡོད་པའི་དོགས་གཞི་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་བྱུང་ཞིང་། དགོང་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བཞི་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་མིའི་སྡོད་སྒར་གྱི་ཉེ་འཁོར་ནས་མེ་སྒྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་ཤིང་། ཕོ་བྲང་གི་བྱང་སྒོའི་ཕྱི་ངོས་ཀྱི་འདམ་རྫབ་ནང་སྒྱོགས་མདེལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡོད་སྐབས། ཕྱི་ཚེས་ ༡༧ མཚན་མོ་ལྷ་ལྷན་ཞལ་གྱིས་ནས་བཙན་བྱོལ་ལ་མ་ཐེབས་ཐབས་མེད་ཆགས་ཡོད། དེ་ནས་མེ་སྒྱོགས་དང་མེ་མདའ་དྲག་ཆར་བཞིན་འཕངས་ཏེ། བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བསད་རྨས་བཏང་ཡོད། གནས་སྟངས་མང་པོའི་བོད་མི་ས་ཡ་མང་པོ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་ཡོད།

གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་རྒྱ་ནག་ཡིག་ཆའི་ནང་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བདུན་ལྷག་ཙམ་བསད་ཡོད་སྐོར་འཁོད་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱ་རྫི་བསྒྱུར་རྒྱུ་དང་བོད་ཡིག་རྒྱ་ཡིག་བསྒྱུར་རྒྱུ། བོད་མི་རྒྱ་མིར་བསྒྱུར་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་ངན་པ་འདིང་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིར་གོ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་སླད་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིར་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཙོན་ཁང་ནང་དྲང་རིག་མནར་གཅོད་བཏང་སྟེ་བོད་མི་དགྲོང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་དྲ་རྒྱར་བརྒྱུད་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་ད་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཀྱི་ཛ་དྲག་གི་དུས་སྐབས་འདིར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་དོན་སྲིད་བྱུས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད། སྤྱིར་ཨ་རིའི་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་མང་གཙོ་ཚོགས་པ་གཉིས་དབར་མཐུན་གྱི་མེད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། མཐུན་གྱི་མེད་བཞིན་དུ་བོད་དོན་ཐད་ནུས་པ་མཉམ་སྤུངས་ཀྱིས་བོད་ཇི་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཐོག་ཁྲིམས་འཆར་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད།

དེ་རིང་དུས་དྲན་ཐོག་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དང་སྲིད་སྐྱོང་གི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། མི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་གནང་བའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་གི་གཏམ་བཤད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐེངས་དང་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་རྩ་དོན་གྱི་གནད་དོན་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱི་སྟེང་ཡོང་ཐུབ་པ་ནི་བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་དང་སྐུ་ངལ་འཛེམས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོར་གང་ཉིད་མཆོག་ལས་ལྷག་པ་སུ་གཅིག་མེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ལས་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་མི་དཀྲུག་པར་བཀའ་དགོངས་གཞིན་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

གཞན་ཡང་སྐབ་ལ་ཉེ་བའི་སྲིད་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྡུའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟང་སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་སློ་ནས་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དུས་ནས་དུས་སུ་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་རྡོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་དོན་བཞིན། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་སྙད་ནུས་པ་མཉམ་སྤུངས་དང་རྡོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་སྟེང་ལྷག་གནང་དགོས།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་བོད་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་མང་གཉིས་དང་། བོད་དང་བོད་མིའི་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གཞུང་དང་དབྱིན་ཇི། གྲོས་ཚོགས་དང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི། ཚོགས་སྡེར་བཅས་ལ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་སྨྲུགས། ཁྱེད་རྣམ་པས་ཇི་སྲིད་བོད་གཉིས་བྱེས་གཉིས་མཉམ་འཛོམས་མ་བྱུང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་མུ་མཐུད་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་རེ་སྒུལ་ནན་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

མཐར་བོད་ཀྱི་བློས་གར་ཚོགས་པས་བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་གསུང་བསྒྲུབ་དང་འབྲེལ་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མཉམ་དུ་འུར་འདོན་གནང་སྟེ་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་ཡོད་པ་བཅས། །

སྲུད་སིའི་དོན་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༤༦ པའི་ཐོག་མནར་སྤྱོད་འོག་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་གླེང་སློང་གནང་བ།

༄༅། །སྲུད་སིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇེ་ནི་ཕར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༤༦ པའི་ཐོག་སྲུད་སིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་གི་ལས་བྱེད་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྐྱིད་ལགས་ཀྱིས་བགྲོ་གླེང་གི་དོན་ཚན་ཨང་གསུམ་པའི་འོག་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པའི་རྫ་དབོན་པོ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་བསྟན་འཛིན་ཉི་མའམ་ཧ་མེ་ལགས་དང་བོད་མདོ་ཁམས་ནག་ཆུ་འབྲི་རུ་རྫོང་ཆགས་རྩེ་ཤང་གྲོང་ཚོ་ལྷ་པ་ནས་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཤན་པ་དཀོན་མཆོག་སྦྱིན་པ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ལ་རྡུང་རྡེག་མནར་གཅོད་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་བཏང་སྟེ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་སྐོར་གླེང་སློང་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གསར་འགོད་པ་ནི་ལི་སི་མེལ་ཛེར་ (Nils Melzer) ལགས་ཀྱིས་བགྲོ་གླེང་གི་དོན་ཚན་ཨང་གསུམ་པའི་འོག་མནར་སྤྱོད་དང་། ཉེས་ཆད། མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་སྐོར་སྙན་ཐོ་སྙན་སྒྲོན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྐྱིད་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡༡ ནང་རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པའི་རྫ་དབོན་པོ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་བསྟན་འཛིན་ཉི་མའམ་ཧ་མེ་ལགས་ཀྱིས་བོད་རང་བཙན་གྱི་སྒྲར་ཡིག་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་འཛིན་བཟུང་གིས་རྡུང་རྡེག་མནར་གཅོད་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མདོ་ཁམས་ནག་ཆུ་འབྲི་རུ་རྫོང་ཆགས་རྩེ་ཤང་གྲོང་ཚོ་ལྷ་པ་ནས་ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་སྦྱིན་པ་ལགས་ཀྱིས་གསང་བ་ཕྱིར་བསྒྲགས་བྱས་པའི་ཉེས་མིང་འོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རིང་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་མ་ཟད། བཙོན་ཁང་དུ་རྡུང་རྡེག་མནར་གཅོད་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༦ ཉིན་ཁོང་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་སོགས་སྐོར་གླེང་སློང་ཞུགས་ཆེ་གནང་ཡོད།

གཞན་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྐྱིད་ལགས་ཀྱིས། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གསར་འགོད་པ་དང་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མནར་སྤྱོད་མཚམས་འཇོག་དང་། མནར་སྤྱོད་འོག་བོད་མི་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བ་དེ་དག་གི་འགན་རྒྱ་ནག་ལ་འཁུར་འཛུགས་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཡོད། །

གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ ཐོག་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཇིམ་མེག་ཀོ་ཕན་མཆོག་གིས་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་རང་དབང་སྙེར་ལངས་བྱུས་ནས་མི་ལོ་ ༦༢ འཁོར་བའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་དང་འབྲེལ། བོད་དོན་ཐོག་རྩུབ་ཆེན་པོས་ཚོས་དད་རང་དབང་དང་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་རྩ་གཏོར་དང་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་བཞིན་ཡོད་

རྒྱལ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་མཁན་དང་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་ནང་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་གི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཁྲིམས་འཆར་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་དོན་སྲིད་བྱུས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམས་འཆར་ངོ་སྤྲོད་གནང་མཁན་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཇིམ་མེག་ཀོ་ཕན་ (Jim McGovern) མཆོག་གིས་བསྒྲགས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རིང་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིར་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་དང་གདུག་ནའང་། ད་དུང་བོད་མི་ཕོ་མོ་ནན་གཞོན་གྱིས་གཞི་རྩ་ཆེ་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་ཐོག་ཚོས་དད་རང་དབང་དང་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་ལ་སོགས་རྒྱུན་འཛིན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཙན་འཛུལ་ལ་ཞི་རྐྱོལ་གནང་གི་ཡོད། ད་ཆ་ཕྱི་མི་བོད་ནང་འགྲོ་རྒྱུར་དམ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྩི་མེད་རྡོག་རོལ་དང་ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཤིག་ཇེ་ཆེར་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྲས་གསང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

ད་ཆ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཙན་དབང་འོག་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་མི་ལོ་ཧྲིལ་པོ་ ༢༥ འཁོར་གྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མི་ལོ་ཧྲི་ ༢༥ རིང་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་དང་། ཁོང་གི་ནང་མི་དང་བཅས་པའི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་མུ་མཐུད་བརྩི་མེད་རྡོག་རོལ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད། འཛམ་གླིང་ནང་བཙོན་པ་ལོ་ཆུང་ཤོས་དང་དུས་ཡུན་རིང་ཤོས་སྡོད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་༧རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་བདག་དབང་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡོད་སྐོར་ཤོད་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་བརྩི་མེད་རྡོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་རྩ་གཏོར་དང་བོད་མི་རྒྱ་མི་སྒྱུར་རྒྱུ། བོད་སྐད་རྒྱ་སྐད། བོད་མིའི་ངོ་བོ་རྣམས་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་ངན་པ་བཏིང་བའི་ཐོག་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཁག་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ནས་བོད་ནང་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་གི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཁྲིམས་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་དོན་སྲིད་བྱུས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམས་འཆར་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་སུ་གཏན་འཁེབས་གནང་ཟིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ཇོ་ཝེ་ཊན་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་དེ་དག་ལག་བསྟར་ཡོང་ཆེད་ང་ཚོར་འགན་ཡོད་པའི་ཐོག་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། ཨ་རིའི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་གང་མགྱོགས་བསྐོ་གཞག་ཡོང་བར་ང་ཚོའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་དོན་སྲིད་བྱུས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམས་དེའི་བརྒྱུད་ལས་དོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་འབྲེལ་བཀའ་ཁྱབ་འོག་རྒྱལ་ཁབ་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་ཆུ་མཛོད་ཐོག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་དམ་ལས་བྱེད་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་༧སྐྱབས་མགོན་ཡང་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཐེ་བྱུས་བྱུས་ཚེ་ཨ་རིའི་སྲིད་གཞུང་ནས་ངེས་པར་ (Global Magnitsky Act) ཞེས་པའི་ཁྲིམས་ནང་ཚུད་པའི་བཀག་ཆད་གང་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས། ཇི་སྲིད་བོད་ནང་ཨ་རིའི་ཚོང་འབྲེལ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་མ་བཙུགས་པར་དེ་སྲིད་ཨ་རིའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་ཚོང་འབྲེལ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་བཙུགས་མི་ཆོག

མཐར་ཇ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་བཟང་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་བསྐྱར་དུ་ཨ་རིར་ཕེབས་སྐྱུར་གྱིས་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་གསར་པ་ཇོ་ཟླ་ཡེ་ཊན་མཆོག་དང་སྲིད་འཛིན་གཞོན་པ་ཀ་མ་ལ་ཧ་རིས་མཆོག་མཇལ་འཕྲད་ཡོང་བ་རེ་བ་ཞུ་གི་ཡོད།

གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་དེ་རང་ཆོས་སྲི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཞི་བདེ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་སྩལ་བ་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཐོག་མུ་མཐུད་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བོད་མི་དང་བོད་མིའི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲན་དགོས། ཨ་རིས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་གལ་གནད་དང་བརྩི་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྡུག་སྦྱོང་མནར་གཅོད་མྱོང་བཞིན་པ་སོགས་སྐྱི་བོའམ་མང་ཚོགས་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་ཡོད། ངས་བོད་མིའི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྟེར་ལས་ལྷག་མུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྤོབས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཅེས་འཁོད་ཡོད། །

ཨིན་ཡུལ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཉིན་བོད་མིར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་གསུང་འཕྲིན་གནང་།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཨིན་ཡུལ་གྱི་གྲོང་སྡེ་གྲི་རིན་ཝིཆ (Greenwich) ཞེས་པའི་གྲོང་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་པ་ལྕམ་སྐུ་ལིན་ཌ་བྷརཌ་ (Linda Bird) མཆོག་དང་། སྐུ་ཞབས་ (Cllr. Danny Thorpe) མཆོག ཨིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཕར་སི་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ལགས་བཅས་ཀྱིས་རྒྱལ་ས་ལོན་ཌོན་གྱི་ལྷོ་ཤར་ངོས་སུ་ཆགས་པའི་ལྷུལ་ཝིཆ་ (Woolwich) གྲོང་སྡེའི་ཚོགས་ཁང་གི་མདུན་ཐང་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ བོད་མིའི་རང་དབང་སྙེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད།

སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཕར་སི་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་གྲོང་སྡེ་སྤྱི་ཁྱབ་པ་མཆོག་དང་སྐུ་ཞབས་ (Cllr. Danny Thorpe) མཆོག་རྣམ་གཉིས་ལ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བོད་དོན་དང་བོད་མིར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་རྗེས་གྲོང་སྡེ་སྤྱི་ཁྱབ་པ་ལྕམ་སྐུ་ལིན་ཌ་བྷརཌ་མཆོག་གིས་ས་གནས་བོད་མིར་འཚམས་འདྲི་དང་སྒྲགས་གསུང་དོན། བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་དང་། འཛམ་གླིང་ནང་སྡུག་སྦྱོང་མནར་གཅོད་སྐྱོང་བཞིན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ད་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ངས་གྲིན་ཝིཆ་གྲོང་སྡེ་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་དོན་དང་བོད་མིར་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་ཊོ་ཝར་ཧེམ་ལེཊ་ (Tower Hamlets) ཚོགས་མི་སྐུ་ཞབས་པི་ཊར་གོལ་ཌི་ (Peter Golds) མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་མིའི་རང་དབང་སྙེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཀྱི་ཡོད་པར་བོད་མི་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་སྐོར་ངག་ཐོག་ནས་བརྡ་ལན་གནང་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཊོ་ཝར་ཧེམ་ལེཊ་ (Tower Hamlets) ཚོགས་མི་སྐུ་ཞབས་ (Rabina Khan) མཆོག་གིས་བོད་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་འཐོད་སྐལ་བཞིན་ (Tower Hamlets) ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་ཐད་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་མེད་རྡོག་རོལ་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་རིགས་སུ་མཐུད་ངོ་རྒོལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ (Tower Hamlets) ཉི་མ་འོང་ས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གཞུང་ཚབ་ཁང་གསར་པའི་གནས་ཡུལ་ཡིན་པས་ས་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ད་ལན་བོད་མིའི་རང་དབང་སྙེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ ཐོག ཨིན་ཡུལ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཊེམ་ལུབ་ཊོན་མཆོག་གིས་བརྙན་ཐུང་བརྒྱུད་གདུང་མཉམ་སྐྱེ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གསུང་འཕྲིན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་གསུང་འཕྲིན་ནང་ཁོང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དམར་གྱི་དྲག་པོའི་བཙན་འཛུལ་ལ་ཞི་རྐྱོལ་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་ ༦༢ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་དང་། སྐབས་དེར་རང་དབང་ཆེད་རང་ལུས་ཤོར་བའི་རྒྱལ་གཅེས་པ་རྣམས་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་མ་ཟད། ཁོང་གི་རེ་བར་ད་ལོ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མིག་རྒྱ་ནག་ལ་བལྟས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱིས་གཏོང་བའི་སོག་པོ་དང་། ཡུ་གུར། ཧོང་ཀོང་བཅས་ནང་དངོས་གསལ་དོད་པོས་ཁོང་ཚོར་དྲག་གནོན་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྡོག་རོལ་གཏོང་གི་ཡོད་པར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་དགོས་སྐོར་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་མི་མང་པོ་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པར་ཉེས་མེད་འོག་བཙོན་དུ་བཅུག་གི་ཡོད་སྐོར་དང་། བོད་པའི་ཆོས་དང་། སྐད་ཡིག རིག་གཞུང་བཅས་ལ་དྲག་གནོན། བོད་མིའི་སྲོལ་རྒྱུན་འཚོ་ཐབས་ལ་

འགོག་རྐྱེན་སོགས་བཟོ་ཡི་སྐོར་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་ཨིན་ཡུལ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞོན་ལྕམ་སྐུ་ཝེ་ར་ཧོབ་ཧའུ་སི་ (Wera Hobhouse) མཆོག་གིས་ཀྱང་བོད་མིའི་རང་དབང་སྙེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ ཐོག་བརྙན་ཐུང་བརྒྱུད་བོད་མིར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་གསུང་འཕྲིན་ཞིག་གནང་བའི་ནང་ཁོང་གིས་ལོ་ངོ་ ༦༢ གོང་གི་བོད་མིའི་རང་དབང་སྙེར་ལངས་ཀྱི་ཉིན་མོར་བོད་མི་ཚོ་དང་ལྷན་རྒྱ་ངན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་མི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཏ་ཙང་ཆེན་པོ་མྱོང་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་མ་བསྒོམས་པར་བོད་མིའི་ལ་རྒྱ་དང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་བློ་རྩ་བརྟན་པོ་ཡོད་སྐོར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་མི་ཚོར་ཡི་རང་ཞུ་ཡི་ཡོད་སྐོར་སོགས་གསུངས་ཡོད།

ལི་ཐུ་ཝེ་ནི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞོན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྕམ་སྐུ་ལའི་མ་ཨན་ཌེ་ཀཡི་ནི་ (Laima Andrikiene) མཆོག་གིས་ལི་ཐུ་ཝེ་ནི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་བོད་མིའི་རང་དབང་སྙེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ ཐོག་ལི་ཐུ་ཝེ་ནི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཆེད་རེ་སྐུལ་གྱི་སྙན་ཞུ་ཞིག་ཀྱང་ཕུལ་ཡོད་པ་བཅས། །

བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་དང་འབྲེལ་ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་སྐབས་བུད་མེད་འགོ་ཁྲིད་ནུས་པས་འདྲ་མཉམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་ལས་རིམ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་གནང་བ།

༄༅། །བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཉིན་མོར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ཚན་པའི་གོ་སྒྲིག་འོག་གངས་སྐྱིད་སྲིད་སྐྱོང་ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་དང་འབྲེལ་ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་སྐབས་བུད་མེད་འགོ་ཁྲིད་ནུས་པས་འདྲ་མཉམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ (Women in Leadership: Achieving an Equal future in a COVID19 world) ཞེས་ཀྱི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་ལས་རིམ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ རེས་གཟའ་པ་སངས་ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༢།༣༠ ཐོག་སྲིད་སྐྱོང་ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེངྒེ་མཆོག་གིས་དབུས་བཀའ་བློན་རྣམ་པ་དང་། དབུས་འོས་བསྡུ་ལས་ཁང་གི་འགན་འཛིན། བཀའ་དྲུང་གཙོས་པའི་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་དང་དྲུང་འཕར། དེ་བཞིན་བུད་མེད་ལ་རྩུབ་སྤྱོད་དང་བརྙས་གཅེར་སོགས་འགོག་ཐབས་སུ་ལས་ཁུངས་ནང་ཁུལ་ཚོགས་ཆུང་ཟུར་འཛུགས་ཡོད་པ་ཚོགས་མི་ལས་བྱེད་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོག་དཔལ་འབྱོར་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ཚན་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་བསྟན་འཛིན་ཆེ་བརྟན་ལགས་ཀྱིས་དེ་རིང་གི་ཉིན་མོའི་བརྗོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་སྒྲོག་སྒྲུང་གནང་དོན། བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཉིན་མོར་ཚང་མ་ལ་འཚམས་འདྲི་བགྱིས་བདེ་ལེགས་ཞུ། དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་སྲུང་བརྩིའི་ཐོག་ད་བར་གྱི་འཕེལ་རིམ་ལ་ཕྱིར་བལྟ་དང་། བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་གི་དགོས་འདུན་བདོན་གྱི་ཡོད་ལ། བུད་མེད་དཀྱུས་མ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྷག་བསམ་ལྡན་པའི་རླབས་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་གནང་བར་ཡི་རངས་ཞུ་གི་ཡོད། འཛམ་གླིང་ནང་གི་བུད་མེད་ཡོངས་ནས་བུད་མེད་ལ་དྲག་སྤྱོད་མེད་ཞིང་ལྟ་ཚུལ་ངན་པ་མེད་པ་དང་། ཞི་བདེ་ལྡན་ཞིང་ཐོབ་ཐང་དང་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་ལྡན་པའི་མ་འོངས་ཤིག་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཡང་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མ་འོངས་པའི་དུས་ཤིག་བསྐྲུན་པར་གནང་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བུད་མེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་འདྲ་མཉམ་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན། གཉེན་རིམས་འདིར་འཐབ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་གདོང་ལེན་ཚུལ་ལྡན་ཞིག་བྱེད་ཆེད་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར་ཐོག་རྒྱབ་ལྗོངས་མི་འདྲ་བའི་བུད་མེད་དང་ན་ཆུང་བུ་མོ་ཚོའི་ལྟ་ཚུལ་ཁག་མཉམ་སྡུངས་དགོས་པ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་འགོ་སྟོད་དུ་འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་ ༡༩ ཁྱབ་བརྡལ་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་དང་སྒྲོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གནས་བབས་དེ་བཞིན་ཛ་དྲག་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་རྗེས་ཀྱི་གཉན་རིམས་ཁྱབ་བརྡལ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གཉེན་རིམས་འདིས་རྐྱེན་པའི་མི་ས་ཡ་མང་པོའི་ཚེ་སྲོག་ཤོར་བ་དང་། མི་ས་ཡ་མང་པོའི་མི་ཚེར་ངོ་ཕོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། གཉེན་རིམས་འདིས་ང་ཚོ་ཚང་མས་འགྲོ་སྟངས་འགྲོ་ལུགས་དང་། ཕྱུག་ལས་གནང་ཕྱོགས། དེ་བཞིན་རང་རང་སོ་སོའི་གལ་ཆེར་འཛིན་པའི་རིན་ཐང་དང་འགྲོ་བ་མི་སྒྲིར་འདྲི་རྩད་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲིན་ཡོངས་ལ་དོ་ཤོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་འདིས་ང་ཚོའི་དེ་སྔ་ངོ་ཤེས་པའི་འཛམ་གླིང་དེ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ནང་འགྱུར་བ་བཏང་བ་མ་ཟད། ད་བར་འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་འཕྲད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད།

འདི་ལོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བུད་མེད་ཉིན་མོའི་བརྗོད་གཞི་ནི་《ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་སྐབས་བུད་མེད་འགོ་ཁྲིད་ནུས་པས་འདྲ་མཉམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་པ།》ཞེས་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་མི་ཚོ་ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་ལས་གསོ་ཐབས་དང་། འདྲ་མཉམ་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་ཐབས་སུ་བུད་མེད་ཚོས་འབད་བརྩོན་ཧུར་ཐག་གནང་དང་གནང་མུས་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། མ་ཟད་ཐེངས་འདིའི་བརྗོད་གཞི་འདི་བཞིན་མི་རབས་ཚང་མས་གཅིག་གྲགས་བྱེད་བཞིན་པའི་《མི་རབས་འདྲ་མཉམ། "Generation Equality"》ཞེས་པའི་དགོས་འདུན་དང་མཐུན་ཞིང་། བུད་མེད་ཚོར་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེའི་ནང་གི་གནད་དོན་གང་ཅིའི་ཐོག་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་དང་། གླ་ཕོགས་འདྲ་མཉམ། གླ་ཕོགས་མེད་པའི་ནང་ལས་སོགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆ་བགོས། བུད་མེད་དང་ན་ཆུང་བུ་མོ་ཚོར་གང་ཅིའི་ཐད་དྲག་སྤྱོད་མཚམས་འཇོག་དང་། ཁྲིང་ཚོར་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་ངེས་མཐུན་འགྱུར་སྐྱོར་རྒྱུའི་དགོས་འདུན་བདོན་གྱི་ཡོད།

ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་ ༡༩ འི་ཁྱབ་བརྡལ་འགོག་ཐབས་དང་། ནད་གཞི་འདི་ལས་གསོ་ཐབས་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ཐོག་ལ་བཞུགས་པའི་བུད་མེད་ཚོས་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱི་གཙོས་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཡོད། བུད་མེད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་གཉེན་རིམས་དེ་ཁྱབ་བདལ་འགོག་ཐབས་བད་ཐེངས་སུ་ཕྱིན་པའི་ལས་དོན་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་ ༡༩ པར་མདུན་དུ་ཐོན་ཏེ་

གདོང་ལེན་གནང་མཁན་ཚན་རིག་པ་དང་། སྨན་པ། སྨན་ཞབས་པ་སོགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་བྱེད་པའི་ཁོངས་སུ་བུད་མེད་མང་དག་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་ ༡༩ པར་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་གདོང་ལེན་གནང་བའི་ལས་གཞི་ཁག་གཅིག་བུད་མེད་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རིང་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་དང་སྦྲགས། གནའ་འཕྲང་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་བུད་མེད་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེད་འགན་འཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་ཡོད་པ་དེ་དག་རྗེས་དྲན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྲངས་ཐོ་ནང་། ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་ཁྲབ་ཁོངས་སུ་དྭང་བླངས་ཞབས་ཞུ་བ་དང་། ཚོད་གན་ལས་བྱེད་པ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཡས་མས་ཤིག་བུད་མེད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཁྲིད་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཟས་གོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གཏོང་བའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་འགྱུར་སྦྱར་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ས་ཚིགས་ཁག་ལ་འབུ་སྣན་གཏོར་རྒྱུའི་མཆོན་པའི་གཙང་བཟོའི་ལས་དོན་གནང་བ། དེ་བཞིན་མི་རབས་བགྲེས་པ་ཚོར་དམིགས་བསལ་ལྟ་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྲུང་སྐྱོབ་གང་ཞིག་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། བུད་མེད་ཚོས་དུས་ཚོད་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་འདི་སྐབས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་མི་འདྲ་བ་མཐའ་དག་དང་། གནས་སྟངས་ལ་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཁག དེ་བཞིན་རིག་རྩལ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཉམས་སྨྱུངས་གནང་བ་བརྒྱུད། ཨ་མ་དང་ཆུང་མ། དེ་བཞིན་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཕྱིར་ཕྱུག་ལས་གནང་མཁན་སོགས་ལས་འགན་དེ་དག་ཆ་ཚང་བ་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུའི་ནུས་ཡོད་པ་བདོན་ཡོད། འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་དྭང་བདེན་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྲུན་རྒྱུ་དང་། གོ་ལའི་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་ཐོག་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མང་དག་ཞིག་དྲ་རྒྱ་དང་སྲང་ལམ་ཁག་གི་ཐོག་བུད་མེད་གཞོན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱལ་སྤྱི་བུད་མེད་ཉིན་མོར་མཉམ་འབྲེལ་བུད་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ནང་གནད་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བུད་མེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ནི་ད་དུང་ཡང་ཉུང་ཉུང་ལས་མེད། གཞུང་འཛིན་པ་བུད་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ ༢༡ ལས་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་འདུས་མིའི་གྲངས་འབོར་ནང་བུད་མེད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༢༥ མ་གཏོགས་མེད། ས་གནས་ཁག་གཅིག་ནང་དུས་ད་ལྟའང་སྐྱེས་པ་ཚོ་ལས་བུད་མེད་ཚོར་གླ་ཕོགས་ཉུང་བ་རགས་ཀྱི་ཡོད། མ་ཟད་གཉེན་རིམས་འདིས་རྐྱེན་པའི་ད་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འདྲ་མཉམ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་བཞིན་ཟབ་ཏུ་དང་ཛ་དྲག་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད། གཉེན་རིམས་འདིར་གདོང་ལེན་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་བུད་མེད་མང་བ་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཧྲོག་དབྱིབས་གཉེན་རིམས་ ༡༩ དང་འབྲེལ་བའི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་བུད་མེད་ཀྱི་ངོ་ཚབ་འདྲ་མཉམ་མེད། ལྷག་པར་དུ་བུད་མེད་ཚོར་གདོང་ལེན་གནང་དགོས་པའི་གནད་དོན་གསར་པ་ཁག་གཅིག་ཐོན་ཡོད། གཉེན་རིམས་འདི་དང་མཉམ་དུ་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་བུད་མེད་དང་ན་ཆུང་བུ་མོ་ཚོར་དྲག་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནད་དོན་གྱི་གསོས། ཁྲིམ་ཚང་ནང་དྲག་སྤྱོད་དང་ལས་མེད་དང་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཛེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གཉེན་རིམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འཛམ་གླིང་ནང་དུ་བར་བྱུང་སྐྱོང་མེད་པའི་ཡར་རྒྱས་རིམ་པ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ད་བར་ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཀྱང་ཐོན་ཐུབ་མེད་པ་རེད། ད་དུང་ཡང་བུད་མེད་གསུམ་ནས་བུད་མེད་གཅིག་ལ་ཕོ་མོ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་རྩུབ་སྤྱོད་བྱུང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མའི་མཐིན་དགོས་པ་ཞིག་ལ་འགྲུལ་བསྐྱོད་བཀག་བསྡོམས་དང་སྒོ་རྒྱ་བདམས་པ་སོགས་ཧྲོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཁྱབ་བདལ་ཚོད་འཛིན་གྱི་ལམ་སྟོན་ཁག་གཅིག་གིས་བུད་མེད་ཚོར་ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཡང་བྱུང་ཡོད། གང་ལ་ཞུ་ན། བུད་མེད་མང་པོ་ཞིག་དྲག་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་དང་མཉམ་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་འཁར་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཡོད། སྨྲམ་མ་དང་ཕྲུ་གུ་བརྩས་རྒྱུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བུད་མེད་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཞུའི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བཏབ་གསིག་ཕྱིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཞིག་འཕྲད་ཡོད། ལས་འབྲུད་བཏང་བ་དང་ལས་མི་ཉུང་ཙམ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པའི་བུད་མེད་མང་པོའི་གླ་ཕོགས་ཉུང་ཙམ་ཕྱིན་པ་དང་གསོག་དངུལ་ཉུང་ཙམ་ཕྱིན་པ། དེ་བཞིན་ལས་ཀ་གཏན་པོ་མེད་པ་ཚགས་པ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་གྱོང་གུན་ཆེན་པོ་ཕོག་བཅས་སེམས་ཚབ་ཆེན་པོ་དང་གལ་ཆེ་བརྩིས་ཏེ་གསུངས་ཡོད། འདི་ག་ཚན་པ་ནས་རོགས་འཐོད་འབྲེལ་མཐུད་བརྒྱུད་གོང་འཕོད་དཀའ་ངལ་ཕྲལ་རིགས་ལ་རོགས་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན། དེ་བཞིན་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་ཞབས་ཞུ་ཞུས་དང་ཞུས་མུས་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོ་འདི་བཞིན་ས་ཕྱོགས་གང་སར་གནས་པའི་བུད་མེད་དང་ན་ཆུང་བུ་མོ་ཚོའི་ཆེད་དུ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དང་ལོ་འདི་དོན་ཕན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ཚང་མས་འབད་བརྩོན་གནང་འོས་གནང་རོགས། ཞེས་གསུངས།

དེ་རྗེས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེངྒེ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ཐོག་མར་དེ་རིང་སྤེ་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་མཛད་སྒོར་ཕེབས་པའི་ཡོངས་ངས་བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ཡོང་སྐད་ལོ་ལྟར་ང་ཚོས་ཉིན་མོ་འདི་བཞིན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཀྱི་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ཚན་པ་ཞིག་ཡོད། ཚན་པ་དེས་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ད་བར་ཕྱུག་ལས་དུར་ཐག་གནང་བ་མ་ཟད། ཚན་པར་བསྟོད་བསྔགས་བརྗོད་ཡོད། ལོ་རེར་བུད་མེད་ནུས་གོང་འཕེལ་ཐོག་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་ཡོང་སྐབས་རང་བཞིན་གྱི་དེའི་ཐད་གོ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་གི་ཡོད། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནང་འང་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་རྟོགས་ཡོང་བར་བརྟེན་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་གསལ་པོ་རེད། ད་ལན་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ཚན་པས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་དང་བཞུགས་ཐོག་སྤྲི་ཞུ་ལས་བྱེད་ཚང་མར་བོད་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་བུད་མེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕོ་མོ་ཡོངས་ལ་ཆགས་སྲིད་རྩུབ་སྤྱོད་རིགས་འགོག་ཐབས་སྐོར་ཟབ་སྦྱོང་ཕྱུལ་ཡོད། ཐབ་སྐྱོང་དེ་བཞིན་ལས་ཁུངས་

ཁག་ཁག་གནང་ཡོད་པ་དང་སྨུས་དག་པོ་གནང་ཡོད། སྔོན་རྩིས་ཐོག་ལའང་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་གཞི་ཁག་སྤེལ་དགོས་ཚེ་རྩིས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བཀའ་འཁྲོལ་གནང་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལས་འཆར་མང་ཙམ་སྤེལ་བའི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགྲོ་སོང་དེ་སྔར་དགོས་སྐོར་ངས་ཁོང་རྣམ་པར་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཁོང་རྣམ་པས་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཀྱི་རྐྱེན་པའི་ལས་འཆར་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་མི་ཐུབ། ཞེས་ལན་གནང་སོང་། བཀའ་ཤག་ནས་ལམ་སྟོན་གནང་གི་ཡོད།

ཐེངས་འདིར་བརྗོད་གཞི་ནི་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་སྐབས་བུད་མེད་འགོ་ཁྲིད་ནུས་པས་འདྲ་མཉམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ཅེས་རེད། དེའི་ཐོག་གོང་དུ་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་ཚན་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ནས་བཤད་ཟིན་སྐབས་བཤད་རྒྱུ་གང་ཡང་ལྷག་མ་སོང་། ནད་ཡམས་ཀྱི་དུས་འདིར་བུད་མེད་འགོ་ཁྲིད་དང་བུད་མེད་ལས་བྱེད་རྣམས་ནས་ཕྱུག་ལས་བཟང་བ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཞུ་ཆེ་ཞུས་ཚོག་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཤད་པ་མ་ཟད་ཁུངས་སྐྱེལ་ར་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་བརྩེ་བ་ཞེས་པ་ཨ་མར་མང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། པ་ལགས་ལས་ཨ་མར་མང་བ་ཡོད། ཕལ་ཆེར་བདེན་པ་རེད། ནད་ཡམས་དུས་སྐབས་སྐྱི་དང་། ལྷག་པར་འགོ་ཁྲིད་སྐྱིད་སྡེང་ཐོག་བུད་མེད་ཀྱིས་ལས་དོན་བཟང་པ་བྱེད་ཐུབ། ཞེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད།

ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཀྱི་ཛ་དྲག་དུས་སྐབས་སུ་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ནས་ནད་ཡམས་ཐོག་གདོང་ལེན་བྱེད་ཕྱོགས་ཚགས་ཚུད་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་གི་འགོ་ཁྲིད་ནི་བུད་མེད་ཚགས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ནེའུ་ཛི་ལེནྜ་དང་། ཐེ་ཝན། འཇར་མན་ལ་སོགས་ནས་གདོང་ལེན་ཏ་ཙང་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད། དེ་དག་གི་སྲིད་བློན་ཆ་ཚང་བུད་མེད་ཅིག་ཡིན། ནད་ཡམས་ཀྱི་དུས་འདིར་བུད་མེད་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ནས་གདོང་ལེན་ཏ་ཙང་ཡག་པོ་གནང་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་མཚོན་ན། འགན་གཙོ་བོ་འཁྱེར་མཁན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་བརྒྱ་ཆ་ ༧༡ བུད་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལན་རང་བཙན་ཡོད་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ནའང་འདྲ་མཉམ་ཞིག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་བྱེད་ཐུབ་ཡོད། ནད་ཡམས་དེར་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་བསྔགས་བརྗོད་གནང་གི་ཡོད། གཞི་རྩའི་བཀའ་བློན་སྐྱེས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་མང་བ་བུད་མེད་རེད། ནད་ཡམས་དུས་དེར་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དང་དམིགས་བསལ་བུད་མེད་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འགན་འཁུར་ཁང་བཞེས་པའི་ཕྱུག་ལས་གནང་སྙེ་ནད་ཡམས་གདོང་ལེན་གནང་དང་གནང་མུས་ཡོད། ནད་མནར་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁ་པར་བརྒྱུད་སློབ་གསོ་གནང་མཁན་ཕལ་ཆེ་བར་ལས་བྱེད་བུད་མེད་ཡིན། ད་ཆ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་བུད་མེད་དྲུང་ཆེ་ ༩ དང་དྲུང་འཕར་ ༡༣ ། ཟུར་དྲུང་། ༡༣ དྲུང་གཞོན། ༡༨ དྲུང་ལས། ༣༨ བཅས་འདུག བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཆེ་བ་ནང་སྲིད་དཔལ་འབྱོར། དྲིལ་བསྒྲགས། ལས་བྱེད་འདེམས་ལྷན་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་རྣམས་བུད་མེད་ཡིན། བཀའ་བློན་མཚོན་ན། ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ནི་ཤེས་འཛིན་ལྷག་བསམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན།

ངས་སྔར་ཡང་དཔལ་འབྱོར་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ཚན་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ནས་ལས་དོན་ཧུར་ཐག་གནང་བར་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་གི་ཡོད། ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་ལ་སློ་ས་གནས་འཕྲོད་བསྟེན་སྨན་ཁང་གི་སྨན་པ་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཀྱིས་ནད་ཡམས་སྐབས་གདོང་ལེན་ཇི་ལྟར་གནང་སྐོར་གྱི་མྱོང་ཚོར་དང་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་སྟོན་འགྲོའི་དགེ་རྒན་མཛེས་སེ་ལགས་ཀྱིས་ནད་ཡམས་སྐབས་སློབ་འཁྲིད་བྱེད་ཚོག་ཅེས་ཀྱི་མྱོང་ཚོར་གསུངས་ཡོད།

འདི་གའི་ལས་གཞིའི་འོག་ཡོད་པའི་སྐྱིར་སུ་ཛ་སློབ་གྲྭ་དང་མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ། སྤྱིལ་ཀོབ། སློབ་གྲྭའི་སློབ་མ་ནང་ཁུལ་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྙན་རྩོམ་འགྲན་བསྡུར་བགྱིས་པའི་བུ་དགའ་ཨང་དང་པོ་ཐོབ་མཁན་སློབ་མའི་སྙན་རྩོམ་འདི་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་སློབ་མ་བསྟན་འཛིན་ལྷ་སྐྱིད་ལགས་ཀྱིས་སྒྲོག་སྦྱང་གནང་གྲུབ་བསྟུན་གོང་གསལ་བརྗོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བརྙན་ཐུང་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་ཡོད།

མཐར་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ཚན་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་མཇུག་སྒྲོ་གྲོལ་བ་བཅས། །

ཡུམ་སྐུ་ནེན་སི་པེ་ལོ་སི་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པའི་ཐོག་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བ།

༄༅། བོད་རང་དབང་སྒེར་ལངས་བྱུས་ནས་མི་ལོ་ ༦༢ འཁོར་བའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐོག་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་དང་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཡུམ་སྐུ་ནེན་སི་པེ་ལོ་སི་ (Nancy Pelosi) མཆོག་གིས་བོད་དང་བོད་མིར་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་བསྒྲགས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། དེ་རིང་བོད་མིའི་རང་དབང་སྒེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༢ པའི་ཐོག་ང་ཚོས་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ཚེ་སྲོག་བློས་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་པ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་མིར་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད། ཉིན་མོ་འདི་ནི་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་དྲག་གནོན་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལས་གྲོལ་ཏེ། ཞི་

བདེ་དང་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་། བརྟན་ཟླིང་གི་འཚོ་བར་རོལ་རྒྱུའི་མངོན་འདོད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བོད་མི་ཡོ་མོ་ཐན་གཞོན་དང་ཕྲུ་གུ་ཚུན་ཆད་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོས་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་མི་མང་ཚོར་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བར་འབོད་སྐུལ་ཤུགས་ཆེ་གནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཟླ་ལོ་ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་དོན་སྲིད་བྱུས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་དེས་ཨ་རིའི་གཞུང་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དབར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་དང་། ཁྲིམས་ཡིག་དེའི་བརྒྱུད་༧སྐྱབས་ཡང་སྲིད་དང་བླ་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་དང་བདག་དབང་བོད་མི་ཁོ་ནར་ཡོད། ཅེས་འཁོད་ཡོད། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་ཉིན་ལྟར་ཞི་བདེ། བྱམས་སྙིང་རྗེ། ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་སྩལ་བ་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཐོག་མུ་མཐུད་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་སྲིད་ད་ལན་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཙན་མེད་དོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པ་དེར་གནོན་ཤུགས་དང་གདོང་ལེན་མ་བྱེད་ཚེ་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་ཐོབ་ཐང་དོར་གྱི་ཡོད། ཅེས་འཁོད་ཡོད། །

༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ད་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ www.bod.asia ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།

སྨྲི་རིམ་གསལ་བསྒྲགས།

༄༅། །༧རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྱྭ་དང་བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས། དེང་གི་ཆར་ཡང་སྐྱེ་འགྲོའི་སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱིས་སྨིན་པའི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནད་ཡམས་ཞི་བ་དང་སྐྱེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་གསོག་ཕྱིར། བླ་ལྷའི་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན། མང་ཚོགས་སྤྱི་བྱིངས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཐུབ་པའི་མཚན་སྔགས་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་གཟུངས་སྔགས་ཡི་གེ་དྲུག་མ་འགྲོ་གང་ཆེ། ཏཱ་རེའི་བསྟོད་པ་དང་འབྲེལ་གཟུངས་སྔགས་རང་རང་བབ་ཀྱི་རྒྱུན་བསྒྲིངས་དགོས་པ་བཅས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་གལ་ཆེ་བའི་འོད་སྐུལ་དུ། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཡིག་ཚང་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།།

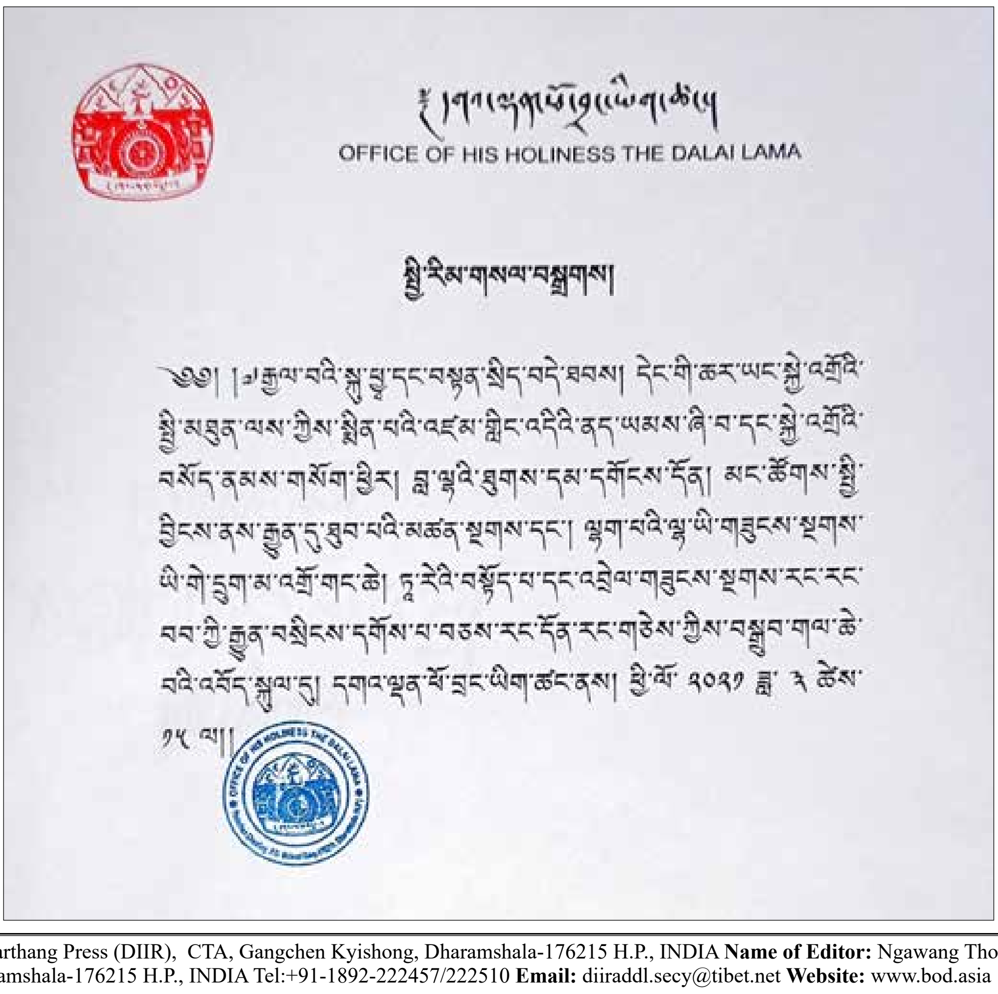
OFFICE OF HIS HOLINESS THE DALAI LAMA

སྨྲི་རིམ་གསལ་བསྒྲགས།

༄༅། །༧རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྱྭ་དང་བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས། དེང་གི་ཆར་ཡང་སྐྱེ་འགྲོའི་སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱིས་སྨིན་པའི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནད་ཡམས་ཞི་བ་དང་སྐྱེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་གསོག་ཕྱིར། བླ་ལྷའི་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན། མང་ཚོགས་སྤྱི་བྱིངས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཐུབ་པའི་མཚན་སྔགས་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་གཟུངས་སྔགས་ཡི་གེ་དྲུག་མ་འགྲོ་གང་ཆེ། ཏཱ་རེའི་བསྟོད་པ་དང་འབྲེལ་གཟུངས་སྔགས་རང་རང་བབ་ཀྱི་རྒྱུན་བསྒྲིངས་དགོས་པ་བཅས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་གལ་ཆེ་བའི་འོད་སྐུལ་དུ། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཡིག་ཚང་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།།

TIBETAN FREEDOM
རང་དབང་།

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
གསར་འགོད་པ། སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
གསར་འགོད་པ། སྐལ་བཟང་བདེ་སྐྱིད།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། ནོར་བུ་དབང་འདུས།
ཀོམ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། སྐལ་བཟང་བདེ་སྐྱིད།

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia
Regd. No. HPTIB/2017/74104